

Parshat Shemini: The High Drama of Inauguration Day

Source Sheet by Tammy Jacobowitz

Part I: The Picture Perfect Story

1. שמות כ"ה:א-כ"ב

(א) וַיְדַבֵּר ה' אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְקַח-לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ תִקְחוּ אֶת-תְּרוּמָתִי: (ג) וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵתָם זָהָב וְכֶסֶף וְנְחֹשֶׁת: (ד) וְתִקַּלְתֶּם וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְיָשָׁם וְעִזִּים: (ה) וְעֹרֹת אֵילִם מְאֻדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וְעִצֵּי שִׁטִּים: (ו) שֶׁמֶן לְמֶאֱרָ בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: (ז) אֲבִי-שֵׁהֶם וְאֲבֵי מְלָאִים לְאֹפֶד וְלַחֹשֶׁן: (ח) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשֹׁכְנִי בְּתוֹכָם: (ט) כָּל-אִשׁ אֲנִי מֵרָאֵה אוֹתְךָ אֶת תְּבִנֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת תְּבִנֹת כָּל-כֵּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ: {ס} (י) וַעֲשׂוּ אֲרוֹן עִצֵּי שִׁטִּים... (כב) וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שֵׁם וְדַבַּרְתִּי אֵתְךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֹבִים אֲשֶׁר עַל-אֲרוֹן הָעֵדֻת אֵת כָּל-אֲשֶׁר אֲצַוְהָ אוֹתְךָ אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:...

2. רמב"ן על שמות כ"ה:א-א'

כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר הַשֵּׁם עִם יִשְׂרָאֵל פְּנִים בְּפְנִים עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת, וְצִוָּה אוֹתָם עַל יְדֵי מֹשֶׁה קִצְת מִצּוֹת שֶׁהֵם כְּמוֹ אָבוֹת לְמִצְוֹתֶיהָ שֶׁל תּוֹרָה, כְּאֲשֶׁר הִנְהִיגוּ רַבּוֹתֵינוּ עִם הַגְּרָיִם שְׂבָאִים לְהַתִּיחֵד (יבמות מז:), וְיִשְׂרָאֵל קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כָּל מָה שִׁצִּוּוּ עַל יְדוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, וְכִרְת עִמָּהֶם בְּרִית עַל כָּל זֶה, מֵעַתָּה הִנֵּה הֵם לֹא לַעֲמֵם וְהוּא לָהֶם לְאֱלֹקִים כְּאֲשֶׁר הִתְנָה עִמָּהֶם מִתְחִלָּה "וְעַתָּה אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי וְשִׁמְרַתֶּם אֶת בְּרִיתִי וְהִיִּיתֶם לִי סִגְלָה" (שמות י"ט:ה'), וְאָמַר "וְאֵתָם תִּהְיֶי לִי מִמְּלַכְת כְּהִנָּם וְגוֹי קְדוֹשׁ" (שם י"ט ו'), וְהִנֵּה הֵם קְדוֹשִׁים רַאיוּיִם שִׁיְהִיָּה בֵּהֶם מִקְדָּשׁ לְהַשְׁרוֹת שְׂכִינֹתוֹ בְּיַנְיָהֶם. וְלָכֵן צִוָּה תְּחִלָּה עַל דְּבַר הַמִּשְׁכָּן שִׁיְהִיָּה לוֹ בַּיִת בְּתוֹכָם מִקְדָּשׁ לְשִׁמּוֹ, וְשֵׁם יְדַבֵּר עִם מֹשֶׁה וְיִצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

וְהִנֵּה עֵקֶר הַחִפּוּץ בַּמִּשְׁכָּן הוּא מְקוֹם מְנוּחַת הַשְּׂכִינָה שֶׁהוּא הָאֲרוֹן, כְּמוֹ שֶׁאָמַר (שמות כ"ה:כ"ב) "וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שֵׁם וְדַבַּרְתִּי אֵתְךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת"... וְסוּד הַמִּשְׁכָּן הוּא, שִׁיְהִיָּה הַכְּבוֹד אֲשֶׁר שָׁכַן עַל הַר סִינַי שׁוֹכֵן עֲלָיו בְּנִסְתָּר, וְכְמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר שֵׁם (שמות כ"ד:ט"ז) "וַיִּשְׁכֵּן כְּבוֹד ה' עַל הַר סִינַי", וְכֵתִיב (דברים ה' כ"א) "הֵן הָרָאִנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ אֵת כְּבוֹדוֹ וְאֵת גְּדֻלוֹ", כֵּן כְּתוּב בַּמִּשְׁכָּן "וְכָבוֹד ה' מְלֵא אֵת הַמִּשְׁכָּן" (שמות מ"ל:ד)....

3. שמות כ"ח:א-ב'

(א) וְאֵתְךָ הִקְרַב אֵלָיךְ אֶת-אַהֲרֹן אַחִיךָ וְאֶת-בְּנָיֶיךָ אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹתִי אֲהַרֵן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתֶמָר בְּנֵי אַהֲרֹן: (ב) וְעֹשִׂיתִי בְּגֵדֵי-קְדֹשׁ לְאַהֲרֹן אַחִיךָ לְכָבוֹד וְלִתְפָאָרֶת:....

4. שמות כ"ט:ל"ח-מ"ו

(לח) וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַל-הַמִּזְבֵּחַ כְּבָשִׂים בְּנֵי-שִׁנָּה שְׁנַיִם לַיּוֹם תִּמְיֵד: (לט) אֶת-הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּבֹקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָיִם: (מ) וְעֹשֶׁן סֹלֶת בָּלֹל בְּשֶׁמֶן כֶּתִיב רַבְעֵה הֵהִיִן וְנִסְרָ רַבִּיעֵת הֵהִיִן יַיִן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד: (מא) וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וְכִנְסָפָה תַעֲשֶׂה-לָּהּ לָרִיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לָּהּ: (מב) עֹלֶת תִּמְיֵד לְדֹרְתֵיכֶם פֶּתַח אֹהֶל-מוֹעֵד לְפָנָי ה' אֲשֶׁר אֲנִי עֹמֵד לָכֶם שְׁמָה לְדַבֵּר אֵלָיךְ שֵׁם: (מג) וְנוֹעַדְתִּי שְׁמָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִקְדַּשׁ בְּכַבְדִּי: (מד) וְקִדְשֹׁתִי אֶת-אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת-הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בְּנָיֶיךָ אֶקְדָּשׁ לְכַתְּנוֹ לִי: (מה) וְשֹׁכְנִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִיִּיתִי לָהֶם לְאֱלֹקִים: (מו) וַיְדַעוּ כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְשֹׁכְנִי בְּתוֹכָם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיהֶם:....

5. שמות ל"ה:כ"א-כ"ב

(כא) וַיָּבֵאוּ כָל-אִישׁ אֲשֶׁר-נִשְׂאוֹ לְבָו וְכָל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אִתּוֹ הֵבִיאוּ אֶת-תְּרוּמַת יָהּ לְמִלְאֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְלְכָל-עֲבַדְתּוֹ וְלְבִגְדֵי הַקְּדֹשׁ: (כב) וַיָּבֵאוּ הָאֲנָשִׁים עַל-הַנָּשִׁים כָּל נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ חֹחַ וְזָרָם וְטַבַּעַת וְכוּמָז כָּל-כְּלֵי

זָהָב וְכֹל־אִישׁ אֲשֶׁר הִגִּיף תִּנּוּפֹת זָהָב לֵה'....

6. שמות ל"ט:ל"ב

(לב) וַתִּקַּל כָּל־עֲבֹדֹת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת־מֹשֶׁה בְּנֶגְדוֹ עֲשׂוּ:

7. שמות ל"ט:מ"ב-מ"ג

(מב) כָּל אֲשֶׁר־צִוָּה ה' אֶת־מֹשֶׁה בְּנֶגְדוֹ עֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הָעֲבֹדָה: (מג) וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עֲשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' בְּנֶגְדוֹ וַיְבָרַךְ אֹתָם מֹשֶׁה:....

8. שמות מ"ל:ג-ל"ד

(לג) וַיִּקָּם אֶת־הַחֲצִר סְבִיב לַמִּשְׁכָּן וּלְמִזְבְּחֹ וַיִּתֵּן אֶת־מִסְךָ שַׁעַר הַחֲצִיר וַיְכַל מֹשֶׁה אֶת־הַמְּלָאכָה: (לד) וַיְכַסּוּ הָעֲנָן אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וּכְבוֹד ה' מָלָא אֶת־הַמִּשְׁכָּן:....

9. ויקרא ט"א

(א) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:

Part II: Cracks, Fissures and Atonement

10. שמות מ"ל:ה-ל"ח

(לה) וְלֹא־יְכַל מֹשֶׁה לְבּוֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עָלָיו הָעֲנָן וּכְבוֹד ה' מָלָא אֶת־הַמִּשְׁכָּן: (לו) וּבַהֲעֵלוֹת הָעֲנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֹל מַסְעֵיהֶם: (לז) וְאִם־לֹא יַעֲלֶה הָעֲנָן וְלֹא יִסְעוּ עַד־יוֹם הָעֵלֶתוֹ: (לח) כִּי־עָנָן ה' עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיִּמָּם וְאִשׁ תִּהְיֶה לְיִלְיָהּ בּוֹ לַעֲיִנִי כָל־בַּיִת יִשְׂרָאֵל בְּכֹל־מַסְעֵיהֶם:

11. ויקרא י"א-ב'

(א) וַיִּקְחוּ בְנֵי־אֹהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מִחֶתְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בְהֵן אֵשׁ וַיִּשְׂימוּ עָלֶיהָ קִטְרֹת וַיִּקְרְיבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם: (ב) וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי ה':

12. שמות ל"ב:י"ט-ל"ה

(יט) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֵּרָא אֶת־הָעֶגְלָה וּמַחֲלַת וַיַּחֲרֹ־אָף מֹשֶׁה וַיִּשְׁלַח מִיָּדוֹ אֶת־הַלְּחָת וַיִּשְׂבֵּר אֹתָם תַּחַת הַהָר: (כ) וַיִּקַּח אֶת־הָעֶגְלָה אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרֹף בְּאֵשׁ וַיִּטְחֵן עַד אֲשֶׁר־דָּק וַיִּזְרַח עַל־פְּנֵי הַמַּיִם וַיִּשַׁק אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (כא) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן מַה־עָשִׂיתָ לָּךְ הַעֵם הַזֶּה כִּי־הִבַּאתָ עָלָיו חֲטָאָה גְדֹלָה: (כב) וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל־יַחֲרֹף אָדָנִי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־הָעָם כִּי בָרַע הוּא: (כג) וַיֹּאמְרוּ לִי עֲשֵׂה־לָנוּ אֱלֹקִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ כִּי־זָה | מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הָעֲלֵנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מַה־הָיָה לוֹ: (כד) וַאֲמַר לָהֶם לְמִי זָהָב הַתְּפָרְקוּ וַיִּתְּנוּ־לִי וְאִשְׁלַכְהוּ בְּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֶגְלָה הַזֶּה: (כה) וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם כִּי פָרַע הוּא כִּי־פָרַעַה אַהֲרֹן לְשִׁמְצָה בְּקִמְיָהֶם: (כו) וַיַּעֲמֵד מֹשֶׁה בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לֵה' אֵלַי וַיִּאֲסְפוּ אֵלָיו כָּל־בְּנֵי לֵוִי: (כז) וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל שִׂימוּ אִישׁ־חַרְבּוֹ עַל־יָרְכוּ עִבְרוֹ וְשׂוּבוּ מִשַׁעַר לְשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה וְהָרְגוּ אִישׁ־אֶת־אָחָיו וְאִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־קָרְבּוֹ: (כח) וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־לֵוִי כַּדְּבַר מֹשֶׁה וַיִּפֹּל מִן־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כִּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי אִישׁ: (כט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֵלֹאזְכֶּם הַיּוֹם לֵה' כִּי אִישׁ בָּבְנוֹ וּבְאָחָיו וּלְתֵת עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בְּרַכָּה: (ל) וַיְהִי מִמַּחֲרֹת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַתֶּם חֲטַאתֶם חֲטָאָה גְדֹלָה וְעַתָּה אֶעֱלֶה אֶל־ה' אֲוִלִי אֲכַפְרָה בְּעַד חֲטַאתְכֶם: (לא) וַיִּשָּׁב מֹשֶׁה אֶל־ה' וַיֹּאמֶר אֲנִי חֲטָא חֲטָא הַזֶּה חֲטָאָה גְדֹלָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹקֵי זָהָב: (לב) וְעַתָּה אִם־תִּשָּׂא חֲטַאתָם וְאִם־אֵין מַחֲנִי זָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ: (לג) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חֲטָא־לִי אֲמַחֲנוּ מִסְפָּרִי: (לד) וְעַתָּה לָךְ | נָחָה אֶת־הָעָם אֶל אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ הִנֵּה מִלֹּאכֵי יִלְךָ לִפְנֵיךְ וּבַיּוֹם פְּקֹדִי וּפְקַדְתִּי עֲלֵהֶם חֲטַאתָם: וַיִּגַּף ה' אֶת־הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָעֶגְלָה אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן:

13. שמות ל"ג:ז-ו"א

(ז) ומשה יקח את-האהל ונטה-לו | מחוץ למחנה הרחוק מן-המחנה וקרא לו אהל מועד והיה כל-מבקש ה' יצא אל-אהל מועד אשר מחוץ למחנה: (ח) והיה כצאת משה אל-האהל יקומו כל-העם ונצבו איש פתח אהלו והביטו אחרי משה עד-באו האהלה: (ט) והיה כבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם-משה: (י) וראה כל-העם את-עמוד הענן עמד פתח האהל וקם כל-העם והשתחוו איש פתח אהלו: (יא) ודבר ה' אל-משה פנים אל-פנים כאשר ידבר איש אל-רעהו ושב אל-המחנה ומשרתו והושע ב-ינון נער לא ימיש מתוך האהל:...

14. ויקרא ט"א:כ"ד

(א) והיה ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל: (ב) ויאמר אל-אהרן קח-לך עגל בן-בקר לחטאת ואיל לעלה תמימים והקרב לפני ה': (ג) ואל-בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר-עדים לחטאת ועגל וכבש בני-שנה תמימים לעלה: (ד) ושור ואיל לשלמים לזבח לפני ה' ומנחה בלילה בשמן כי היום ה' נראה אליכם: (ה) ויקחו את אשר צוה משה אל-פני אהל מועד ויקרבו כל-העדה ועמדו לפני ה': (ו) ויאמר משה זה הדבר אשר-צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה': (ז) ויאמר משה אל-אהרן קרב אל-המזבח ועשה את-חטאתך ואת-עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את-קרבת העם וכפר בעדם כאשר צוה ה': (ח) ויקרב אהרן אל-המזבח וישחט את-עגל החטאת אשר-לו: (ט) ויקרבו בני אהרן את-הדם אליו ויטבל אצבעו בדם ויתן על-קרנות המזבח ואת-הדם יצק אל-יסוד המזבח: (י) ואת-החלב ואת-הקליט ואת-היתרת מן-הכבד מן-החטאת הקטיר המזבחה כאשר צוה ה' את-משה: (יא) ואת-הבשר ואת-העור שרף באש מחוץ למחנה: (יב) וישחט את-העלה וימצאו בני אהרן את-הדם ויזרקוהו על-המזבח סביב: (יג) ואת-העלה המציאו אליו לנתחיה ואת-הראש ויקטר על-המזבח: (יד) וירחץ את-הקרב ואת-הפגעים ויקטר על-העלה המזבחה: (טו) ויקרב את קרבן העם ויקח את-שעיר החטאת אשר לעם וישחטוהו ויחטאוהו כראשון: (טז) ויקרב את-העלה ויעשה כמשפט: (יז) ויקרב את-המנחה וימלא כפול מנחה ויקטר על-המזבח מלבד עלת הבקר: (יח) וישחט את-השור ואת-האיל זבח השלמים אשר לעם וימצאו בני אהרן את-הדם אליו ויזרקוהו על-המזבח סביב: (יט) ואת-החלבים מן-השור ומן-האיל האלה והמכסה והקליט ויתרת הכבד: (כ) וישמו את-החלבים על-החזות ויקטר החלבים המזבחה: (כא) ואת החזות ואת שוק הימין הגוף אהרן תנפה לפני ה' כאשר צוה משה: (כב) וישא אהרן את-ידו אל-העם ויברכם וירד מעשת החטאת והעלה והשלמים: (כג) ויבא משה ואהרן אל-אהל מועד ויצאו ויברכו את-העם וירא כבוד-ה' אל-כל-העם: (כד) ותצא אש מלפני ה' ותאכל על-המזבח את-העלה ואת-החלבים וירא כל-העם וירגו ויפלו על-פניהם:...

15. רש"י על ויקרא ט"ז:א

קרב אל המזבח. שהיה אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה, למה אתה בוש? לכה נבחרת (ספרא):

16. רש"י על ויקרא ט"ז:ג:א

ויבא משה ואהרן וגו'. למה נכנסו? ... הא למדת למה נכנס משה עם אהרן ללמדו על מעשה הקטרת; ד"א כיון שראה אהרן שקרבו כל הקרבנות ונעשו כל המעשים ולא ירדה שכינה לישראל, היה מצטער ואומר, יודע אני שכנס הקב"ה עלי ובשבילי לא ירדה שכינה לישראל, אמר לו למשה, משה אחי, כך עשית לי שנכנסתי ונתבשתי? מיד נכנס משה עמו ובקשו רחמים וירדה שכינה לישראל (ספרא):

17. רש"י על ויקרא ט"ז:ג:ב

ויצאו ויברכו את העם. אמרו והיה נעם ה' אלהינו עלינו, יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם; לפי שכל שבעת ימי המלואים שהעמידו משה למשכן ושמש בו ופרקו בכל יום לא שרתה בו שכינה, והיו ישראל נכלמים ואומרים למשה, משה רבנו, כל הטרח שטרחנו שתשרה שכינה בינינו ונדע שנתכפר לנו עון העגל, לכה אמר להם זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' — אהרן אחי כדאי וחשוב ממני, שעל ידי קרבנותיו ועבודתו תשרה שכינה בכם ותדעו שהמקום בחר בו:

18. רש"י על ויקרא ט"ב:א'

קח לך עגל. להודיע שפכר לו הקב"ה על ידי עגל זה על מעשה העגל שעשה (שם):

19. ויקרא רבה י"ג'

רבי ברכיה בשם רבי אבא בר כהנא פתר קריא באהרן, בשעה שעשו ישראל אותו מעשה, בתחלה הלכו אצל חור, אמרו לו (שמות לב, א): קום עשה לנו אלהים, כיון שלא שמע להן עמדו עליו והרגוהו, הדא הוא דכתיב (ירמיה ב, לד): גם בכנפיה נמצאו דם וגו', וזהו דמו של חור, (ירמיה ב, לד): לא במחנתת מצאתים פי על כל אלה, על אשר עשו (שמות לב, ד): אלה אלהיך ישראל. ואחר כך הלכו אצל אהרן, אמרו לו: קום עשה לנו אלהים, כיון ששמע אהרן כן מיד נתירא, הדא הוא דכתיב (שמות לב, ה): וירא אהרן ויבן מזבח לפניו, נתירא מהזבוח לפניו, אמר אהרן מה אעשה הרי הרגו את חור שהיה נביא, עכשיו אם הורגים אותי שאני כהן מתקיים עליהם המקרא שכתוב (איכה ב, כ): אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא, ומיד הם גולין.

דבר אחר, וירא אהרן, מה ראה? אם בונין הם אותו, זה מביא צרור וזה אבן ונמצאת מלאכתם כלה בבת אחת, מתוך שאני בונה אותו, אני מתעצל במלאכתי ורבינו משה יורד ומעבירה לעבודה זרה. ומתוך שאני בונה אותו אני בונה אותו בשמו של הקדוש ברוך הוא, הדא הוא דכתיב (שמות לב, ה): ויקרא אהרן ויאמר חג לה' מחר, חג לעגל מחר אין כתיב כאן, אלא חג לה' מחר,

דבר אחר, וירא אהרן, מה ראה? אמר אהרן אם בונין הן אותו, הסרחון נתלה בהן, מוטב שיתלה הסרחון בי ולא בישראל, רבי אבא בר יודן בשם רבי אבא משל לבן מלכים שנתגאה לבו עליו ולקח את הסיף לחתך את אביו, אמר לו פדגוגו אל תיגע את עצמך תן לי ואני חותך, הציץ המלך עליו אמר לו יודע אני להיכן היתה פונתך, מוטב שיתלה הסרחון בך ולא בבני, חייך מן פלטיין דידי לית את זייע ומותר פתורי את אכיל, עשרים וארבע אנונס את נסיב. כך מן פלטיין דידי לית את זייע (ויקרא כא, יב): ומן המקדש לא יצא, ומותר פתורי את אכיל, (ויקרא ב, ג): והנותרת מן המנחה, עשרים וארבעה אנונס את נסיב, אלו עשרים וארבע מתנות כהנה שנתנו לאהרן ולבניו. אמר לו הקדוש ברוך הוא לאהרן, אהבת צדק, אהבת מצדק את בני, ושנאת מלחיבן, על כן משחק אלהים אלהיך, אמר לו חייך שמכל שבטו של לוי לא נבחר לכהנה גדולה אלא אתה (ויקרא ח, ב): קח את אהרן ואת בניו אתו.

20. ספרא, צו, מכילתא דמילואים א א'

[א] "וידבר ה' אל משה קח את אהרן ואת בניו אתו" – מה תלמוד לומר? לפי שהוא אומר (שמות לב, לה) "ויגף ה' את העם על אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן" – היה במשמע שנתרחק אהרן. כשהוא אומר "קח את אהרן ואת בניו אתו" – היה במשמע שנתקרב אהרן. מנין שידע משה שנתרחק אהרן? שנאמר (דברים ט, כ) "ובאהרן התאנף ה' מאד להשמידו ואתפלל גם בעד אהרן בעת ההוא" – ולא נאמר "וישמע ה' אלי גם בפעם ההוא". כשהוא אומר "קח את אהרן ואת בניו אתו" – ידע משה שנתקרב אהרן. מנין שהיה בלבו של אהרן שנתרחק? נאמר בסוף הענין (ויקרא ט, ז) "קרב אל המזבח" – והלא כבר הסדיר משה לפניו כל העבודות?! – אלא שלא יהיה לבו לדבר אחר. כשהוא אומר "קח את אהרן ואת בניו אתו" – ידע אהרן שנתקרב.

21. ספרא, שמיני, מכילתא דמילואים ב ח'

[ח] "קרב אל המזבח" – משל למה הדבר דומה? למלך בשר ודם שנשא אשה, והיתה מתביישת מלפניו. ונכנסה אחותה אצלה. אמרה לה "על מה נכנסת לדבר זה אלא שתשמישי את המלך! הגיסי דעתך ובואי ושמישי את המלך!". כך אמר משה לאהרן "אהרן אחי על מה נתבחרת להיות כהן גדול אלא שתשרת לפני הקב"ה! הגס דעתך ובא ועבד עבודתך!". ויש אומרים היה אהרן רואה את המזבח כתבנית שור והיה מתירא ממנו. אמר לו משה "אחי, ממנו אתה מתירא?! הגס דעתך וקרב אליו!", לכך נאמר "קרב אל המזבח".